

Banki finanszírozási környezet és lehetőségek a KAP pályázati rendszerében

Szabó István

Agrár Igazgató, OTP Bank

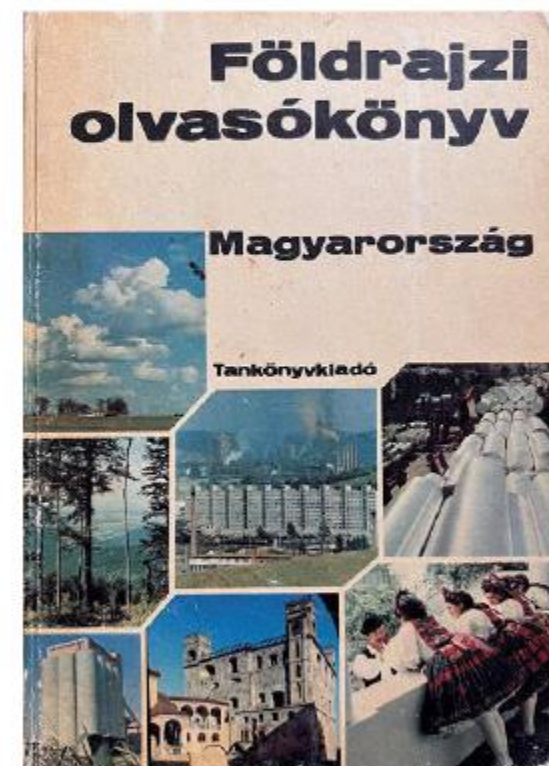
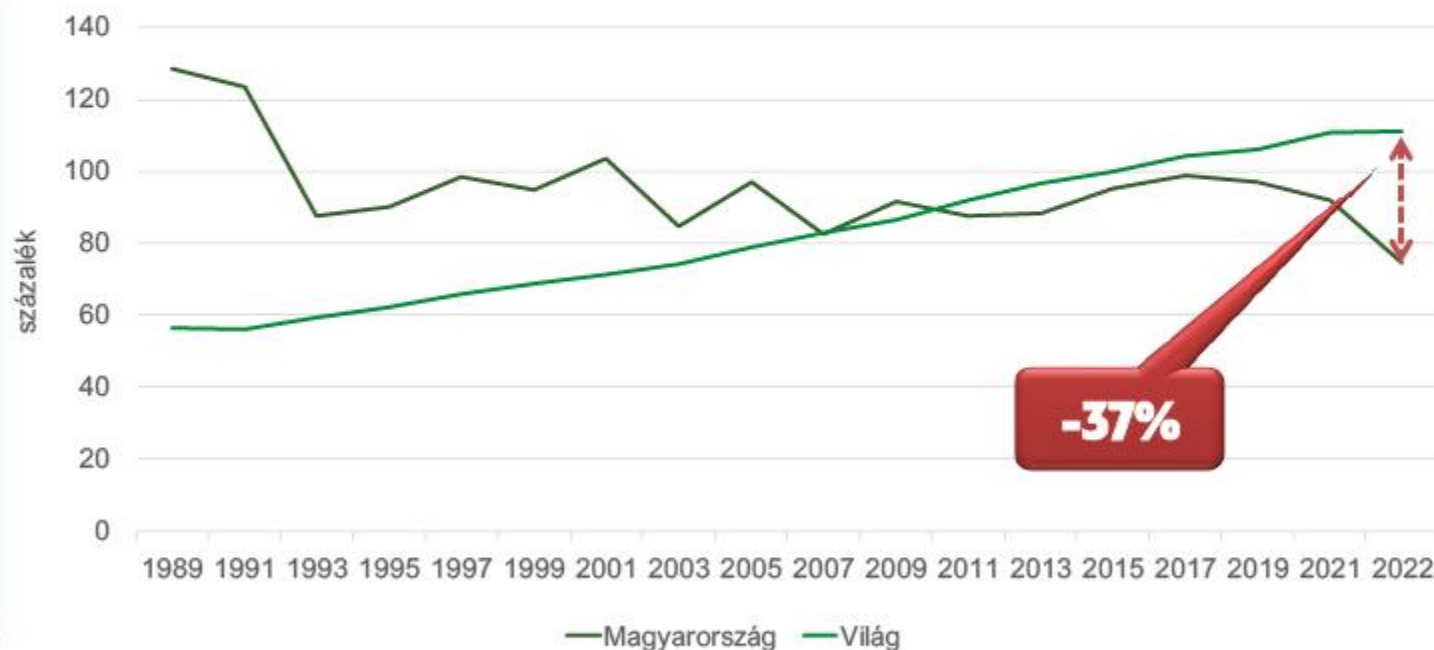
FruitVEB, Kecskemét

2024. december 12.

A világ és Magyarország bruttó agrártermelésének alakulása

2014-2016 átlaga = 100%

Agrárgazdaság

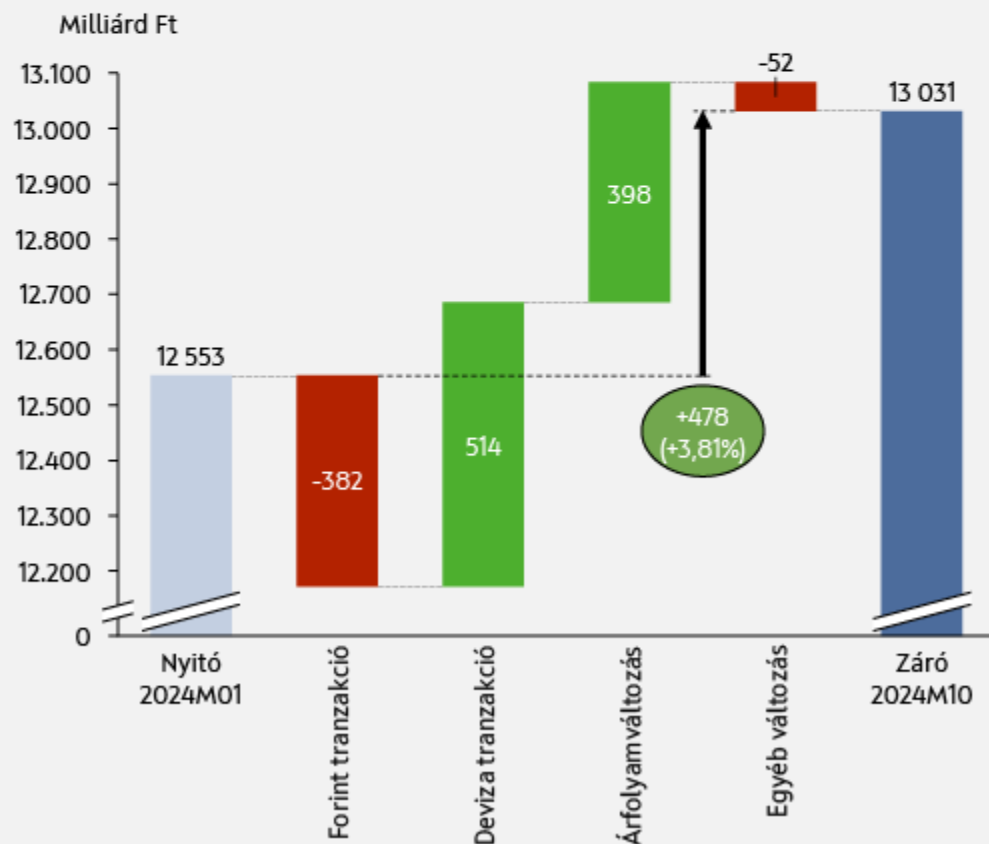

Vállalati és agrár hitelpiac

Vállalati hitelpiac:

Az MNB 2024 októberi hitelintézetek összevont mérlegéről szóló statisztikája alapján megállapítható, hogy az év első tíz hónapjában a nem pénzügyi vállalatok hitelállománya **478 milliárd Ft-tal növekedett** (tranzakció hatás +132 milliárd Ft), melynek jelentős része árfolyamváltozásnak köszönhető.

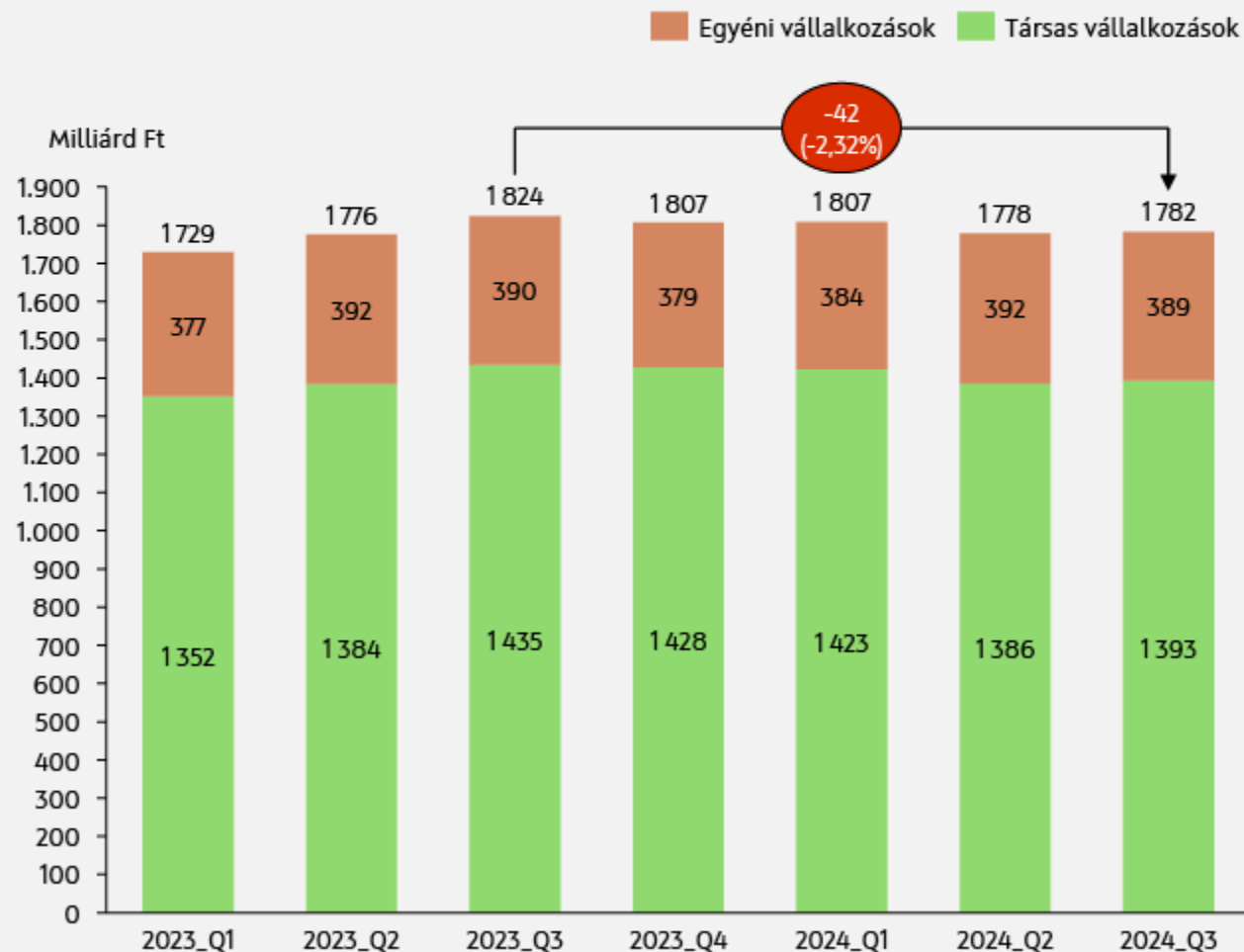
A vállalati hitelek mintegy **~50 %-a devizában fennálló kötelezettség.**

Agrár hitelpiac:

2023 Q3 és 2024 Q3 között az agrár hitelpiac **42 milliárd Ft-tal csökkent!**

Megfigyelhető az adatokból, hogy 2023 Q1 óta a deviza finanszírozás aránya 22 %-ról 29 %-ra növekedett.

Mi volt régen?

Vidékfejlesztési Program

- KAP VHR. és ÁÚF megadja a kereteket, de a felhívásokban felülírhatók a rendelet szabályai.
- 50% helyett **csak max. 25% előleg** igényelhető, de a felhívásokban **maximum összeg is korlátozásra kerül.** (ismételt igénybevétel lehetősége Felhívásokban rögzítve)
- **Biztosítéknyújtás nincs**, de az igényelt előleg mértékével megegyező összegű önerőt kell igazolni (számlapénz; bankbetét; értékpapír; hitel vagy **kötelező érvényű ajánlat**), a VP szerinti egyszerű ügyfélnyilatkozat nem lesz elfogadható.
- Első kifizetési kérelemben, az **előleg teljes összegével el kell számolni**, aminek a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül meg kell történnie.
- **Max. 5 Mrd HUF** támogatás, de egyes felhívások külön rendelkeznek a támogatás max. összegéről.
- A fenntartás alatt a beruházás tárgya továbbra sem idegeníthető el, nem adható bérbe, de a **megterhelés tilalma kikerült.**
- Nem nyújtható támogatás annak, aki a VP hasonló konstrukciója szerint ugyanarra a megvalósítási helyre vonatkozó beruházásra TO-val rendelkezik és nem adott még be kifizetési kérelmet.
- Nagyprojektek esetén maximum **36 hónap megvalósítási idő** – eddig egységes 24 hónap volt.
- Kevesebb kifizetési kérelem: **maximum 4 köztes + 1 záró.**
- Az eddigi 80% megvalósítási kötelezettség 5% szankció mellett **levihető 60%-ra.**
- **Komoly túligénylés!**

Új KAP II. pillér: gazdaságfejlesztési intézkedések

**Pályázati lehetőségek: 2024-2027 között ~2900 milliárd forintnyi forrás,
69 egymástól független pályázati lehetőség <https://kap.gov.hu/>**

- A II. pilléres forrás mintegy felét gazdaságfejlesztésre lehet fordítani (52%).
- Ami 21 beavatkozással, **közel 1500 milliárd** forintot jelent.
- **Gazdaságfejlesztési intézkedések:**
 - 6 mezőgazdasági üzemek fejlesztésével (forrás 26%-a),
 - 2 élelmiszerfeldolgozás fejlesztésével (forrás 17%-a),
 - 8 vállalkozásfejlesztéssel és a generációs megújulás támogatásával (forrás 7%-a),
 - 2 mezőgazdasági vízgazdálkodással (forrás 2%-a) és
 - 3 kockázatkezelési rendszerrel (forrás 1%-a) foglalkozik.
- Új intézkedések elsősorban a **vállalkozásfejlesztés és generációs** megújulás területén:
 - RD06: Generációs megújulás fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságátvevő támogatásával
 - RD07: Generációs megújulás a gazdaság átadó együttműködés alapú támogatásával
 - RD08: Generációs megújulás induló vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók támogatásával
 - RD09b: Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása

Extra 10 + 5%

2024. Július 31. – Megjelent A KAP Nemzeti Irányító Hatóság 19/2024. számú közleménye

A **KAP stratégiai terv** szerint intézményi kezességvállalás igénybevétele esetében 5% ponttal, kamattámogatás esetében 10% ponttal megemelt támogatási intenzitás alkalmazható az alap intenzitáson (50%) felül az elszámolható költségek tekintetében.

Egyes esetekben támogathatóvá válik akár a teljes kamatköltség és garanciadíj.

Így a **kedvezményezett** a projekt elszámolható költségei **50%+10%+5%**-ának megfelelő, azaz **összesen 65% intenzitású támogatásra jogosult**

- ebből a kamat és garanciadíjra fordítható összeg korlátos tétel, tehát kizárólag ezen elszámolható költségek fedezésére vehető igénybe.
- támogatói okiraton feltüntetésre kerül a jóváhagyott összeg, ami a megvalósítást követően a záró kifizetési határozatban változhat.
- amennyiben különböző „bónuszok” miatt a támogatási intenzitás kamatköltség és kezességi díj támogatás nélkül 65% fölé emelkedik, ez utóbbiak már nem vehetők igénybe (50-65% között csökkentett mértékben)

Kamattámogatással érintett intézkedések

Megjelent felhívások

- ✓ **Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása**
- ✓ **Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása**
 - Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása
 - Feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása
 - Állattartó telepek fejlesztésének támogatása
 - Állattartó telepek megújításának támogatása
 - Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemen belüli komplex beruházások támogatása
 - Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemen belüli beruházások támogatása
 - Fiatal mezőgazdasági termelők elindulásának és beruházásainak támogatása (2024. IV. - 2025. I.)

Előkészítés alatt lévő felhívások

(eredeti [menetrend](#)):

- Mezőgazdasági üzemek digitális átállásának támogatása (2025. I. - 2025. III.)
- ✓ **Kertészeti üzemek technológiai fejlesztésének támogatása (2025. I. - 2025. III.)**
 - Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének támogatása (2025. II. - 2025. III.)

Az OTP Bank elsőként, hivatalosan is bejelentkezett a kamattámogatott agrár beruházási hitelek finanszírozására!

Kis ÉLIP és ÁTK döntés várhatóan 2025 M01-M02

KAP Stratégiai Terv II. pillér

Eddig ismert feltételek

- Támogatható hitel célcsoportja: mezőgazdasági termelők és élelmiszer-feldolgozók
- Támogatható hitel célja: beruházási projekt (csak bizonyos felhívások esetében lesz rá lehetőség)
- Támogatható hitel futamideje: min. 5 év, de nem lehet rövidebb, mint a fenntartási időszak vége
- Támogatható hitel fő paraméterei:
 - ❖ Egy projekthez csak egy, forint alapú, támogatásra jogosító beruházási hitel adható!
 - ❖ Fix kamatozású hitel a támogatható időszakban;
 - ❖ Kamatplafon: piaci kamatozás (BIRS + 3,5% százalékpont/év) - egyéb banki díjak nem számíthatók fel;
 - ❖ Csak az elszámolható költségekre nyújtott beruházási hitel kamatai és kezességi díjai támogathatóak;
 - ❖ A fenntartási időszak végéig az előtörlesztésre és hitelkiváltásra nincs lehetőség!!!
 - ❖ Kamattámogatás csak érvényes TO után
- Kamattámogatás maximális mértéke: beruházási projekt elszámolható költségeinek maximum 10%-a.
- Kezességi díjtámogatás maximális mértéke/összege: beruházási projekt elszámolható költségeinek maximum 5%-a. (A beruházási pályázat elszámolható költségei közé a kamat és a kezességi díj nem számítható bele!)
- Kamattámogatás és kezességi díjtámogatás külön-külön is igényelhető; Ha pl. csak 10% szabad támogatásintenzitás van, akár ennek egésze kamattámogatásra fordítható.
- Maximális támogatható időszak: A hitel kamata és a kezességvállalás díja legfeljebb a beruházási projekt fenntartási időszakának végéig esedékes kamatok és díjak vonatkozásában támogatható.

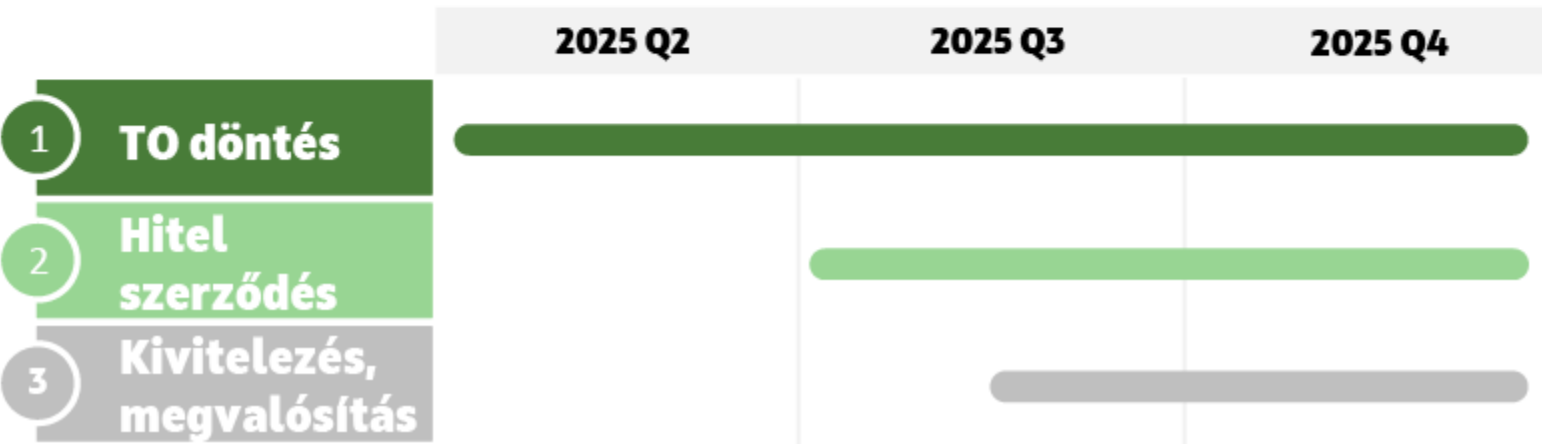
Beruházási pályázatok – alapinformációk

Új elem!

- Támogatás mértéke: max. 5 Mrd HUF/projekt.
- Alap támogatási intenzitás: 50%
- Kiegészítő támogatási intenzitások:
 - ❖ fiatal mezőgazdasági termelő +15%
 - ❖ termelői együttműködés +10%
 - ❖ gazdaságátadás + 15%
 - ❖ ökológiai gazdálkodás +10%,
 - ❖ **kialakítás alatt: kezességvállalás költsége: 5%, kamattámogatás 10%**
 - ❖ Összesen legfeljebb 65%.
 - ❖ Nem termelő beruházás legfeljebb 80%.
- Jogosultsági feltételek: 40%-os mezőgazdasági árbevétel (előzőben 50%), 10.000 STÉ (korábban 6.000).
- Nincs bázislétszámtartási kötelezettség.
- **Előleg:** 50% helyett csak 25% előleg igényelhető, amit felhívásban maximalizálásra kerül. első kifizetési kérelemben az **előleg teljes összegével el kell számolni.**
- előleget dedikált projektszámlára utalják és onnan a projekt érdekében kell felhasználni
- az első kifizetési kérelem jóváhagyását követően a maradék, el nem számolt támogatás 25%-a előlegként ismét lehívható

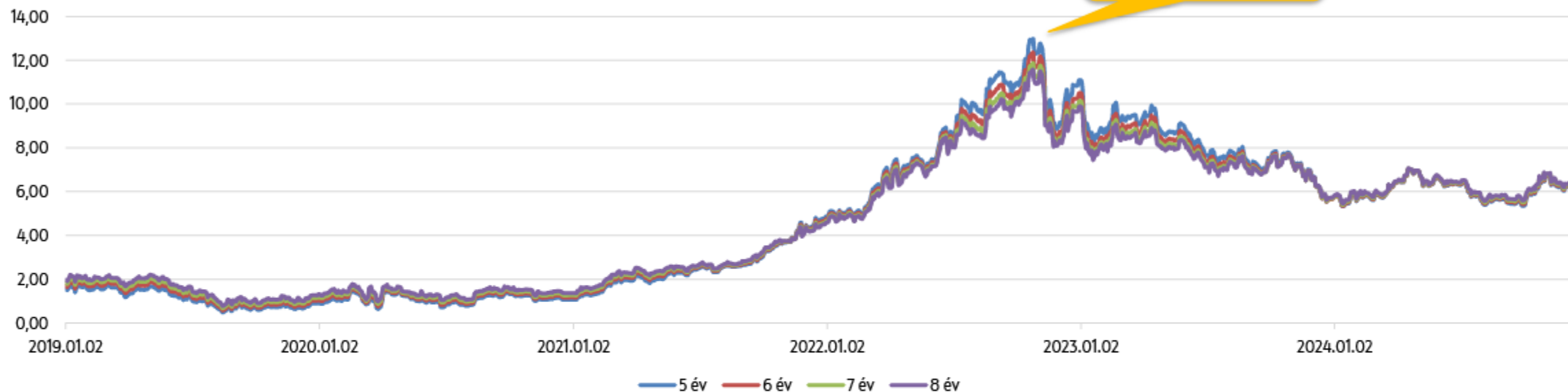
Most van itt az idő, most kell végig gondolni, most kell megcsinálni!

Pénzügyi partnernek kiemelkedő szerepe van!

Budapest Interest Rate Swap- BIRS

Hivatalos BIRS fixingek

A BIRS a BUBOR-hoz hasonló, de az éven túli futamidőre vonatkozó kamatfixing.

A BIRS értékének napi meghatározása a panelbankok által beadott kamatjegyzéseken alapul. A kamatjegyzés a bankközi piacon, átlagos piaci feltételek mellett, a kamatjegyző bankok által, egymás részére, az adott futamidőre jegyzett kamatswap ajánlati és kínálati kamatlábak számtani középértékének benyújtását jelenti, azzal, hogy az adott futamidőre vonatkozó éves fix kamat kerül jegyzésre a 6 hónapos BUBOR jegyzéssel szemben.

jegyzési nap	5 év	6 év	7 év	8 év
2024.01.02	5,81	5,78	5,80	5,84
2024.02.01	5,73	5,76	5,81	5,85
2024.03.01	5,93	5,97	6,01	6,06
2024.04.02	6,44	6,44	6,46	6,49
2024.05.02	6,90	6,91	6,92	6,95
2024.06.03	6,49	6,51	6,54	6,58
2024.07.01	6,29	6,33	6,38	6,42
2024.08.01	5,55	5,60	5,66	5,72
2024.09.02	5,65	5,71	5,77	5,83
2024.10.01	5,37	5,45	5,54	5,63
2024.11.04	6,74	6,77	6,80	6,83
2024.12.02	6,22	6,26	6,31	6,35
2024.12.11	6,19	6,23	6,28	6,33

A finanszírozást érintő releváns kérdések

- **Árazás:** BIRS-hez kötött árazás (6 hónapos periódusban történő folyósításokra megegyező árazással)
 - ami a fenntartási idő végéig FIX
 - ❑ Egy szerződésben különböző FIX árak
 - ❑ ELŐNY vagy HÁTRÁNY?
- **Előleg:** támogatási összeg maximum 25%-a, elszámolás után még egyszer lehívható – biztosíték mentesen
- **10+5% előnye:**
 - ❑ AVHGA kezesség – erősíti a biztosítéki háttérrel / tőkeköltség
 - ❑ Javuló cash flowEgyszerűbben finanszírozható projektek – **DE SZÁMOLJUNK, EZ KÖZÖS ÉRDEKÜNK!!!**

- Saját erő mértékétől, a támogatás előfinanszírozó és a beruházási hitel időbeli lehívásától függhet kamatköltség támogatás hatékony felhasználása

- Saját erő mértéke
- Előleg felhasználása
- Fenntartási idő vége
- Hitelek lehívási ütemezése

Befolyásolják a kamattámogatásnak a felhasználási idejét és akár mértékét is!!!

Kötöttségek a finanszírozással kapcsolatban:

- TO előtt szerződni és kamattámogatást elszámolni
- Árazás
- Kamatfixálás

Kamatmentes időszak és Effektív kamatláb

Változatlan paraméterek

Beruházás összege	1 Milliárd Ft	
Futamidő	10 év - 120 hónap	
Megvalósítási idő	3 év	
Türelmi idő	3 év	
Várható Fenntartási idő vége	TO + 96 hó	
Alap támogatás intenzitás	50%	
Max. Kamattámogatás	10%	100 millió Ft
Max. Kezességi díjtámogatás	5%	50 millió Ft

Kamattámogatás max. ideje:

A várható és valós fenntartási idő közül a rövidebb!

Ha a megvalósítási idő rövidebb, mint 3 év akkor lehet 96 hónál rövidebb a kamattámogatás időszaka!

0%

Interest

Változó paraméterek

Kamat (BIRS + felár)	7%	8%	9%
Önerő	15%	10%	5%

A **max 5 milliárd Ft-os** támogatás kamat és kezességi díjtámogatással az alábbiak szerint alakul:

Költség & Támogatás	Nagy Kertészet KAP-RD01a-RD01c-1-24
Max elszámolható költség (Ft)	7 692 307 692
50% támogatás (Ft)	3 846 153 846
10% kamattámogatás	769 230 769
5% kezességi díjtámogatás	384 615 385
Összes maximum támogatás	5 000 000 000

Kamat	Önerő (%)	Beruházási hitel (millió HUF)	Effektív kamatláb (%)	Kamatmentes időszak hossza (hónapban és a teljes futamidő %-ban)		Felhasználható kamattámogatás (millió Ft)
				hó	%	
7%	15%	350	1,61%	73	61%	100
7%	10%	400	2,33%	63	53%	100
7%	5%	450	2,89%	56	47%	100
8%	15%	450	2,72%	62	52%	100
8%	10%	400	3,41%	55	46%	100
8%	5%	350	3,92%	50	42%	100
9%	15%	450	3,79%	55	46%	100
9%	10%	400	4,40%	50	42%	100
9%	5%	350	4,95%	46	38%	100

Hogy állunk most?

A beruházási felhívások támogatási igényei

Jelentős a túligénylés a már lezárult és lezárás előtt lévő beruházási felhívásokon

Felhívás neve	kérelem benyújtási időszak	Keretösszeg (Mrd Ft)	beérkezett kérelem (db)	beérkezett igény (Mrd Ft)	megjegyzés	igény/keret aránya
Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása	2024. szeptember 24. – 2024. október 7. 2024. október 8. – 2024. október 21.	50	291	113,1	a felhívás lezárásra került	226%
Állattartó telepek fejlesztésének támogatása	2024. október 15. – 2024. október 28. 2024. október 29. – 2024. november 11.	150	438	765	a felhívás lezárásra került	510%
Állattartó telepek megújításának támogatása	2024. szeptember 17. – 2024. szeptember 30. 2024. október 1. – 2024. október 14.	50	1419	94,9	a felhívás lezárásra került	190%
Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása	2024. szeptember 10. – 2024. szeptember 23. 2024. szeptember 24. – 2024. október 7. 2024. november 5. – 2024. november 18.	25,2	264	24,2	2024.11.05-11.18. között további kérelmek benyújtása lehetséges	96%
Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása	2024. szeptember 17. - 2024. szeptember 30. 2024. október 1. - 2024. október 14.	150	548	708,5	a felhívás lezárásra került	472%
Feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása	2024. augusztus 13. – 2024. augusztus 26. 2024. augusztus 27. – 2024. szeptember 9.	50	860	54,6	a felhívás lezárásra került	109%
		475,2	3820	1760,3		370%

Félig üres vagy félig tele?

Versenyhátrány csökkentése

KOCKÁZATOK

- Elmúlt 6 év → 2x-3x
- 370 %
- Mikor lesz döntés?
- Projekt megvalósítás kezdete 2025 Q3-Q4? VAGY 2026 Q1?
- Klíma kockázatok
- Általános gazdasági helyzet

KAP ST

- Árazás: BIRS-hez kötött árazás
 - ELŐNY vagy HÁTRÁNY?
- Előleg: támogatási összeg maximum 25%-a
- 10+5% előnye:
 - AVHGA kezesség
 - Javuló cash flow → Egyszerűbben finanszírozható projektek
 - Effektív kamat mértéke függ:
 - BIRS mértéke
 - Saját erő nagysága
 - Előleg felhasználásának ideje
 - Fenntartási idő vége
 - Hitelek lehívási ütemezése

Versenyképességhez, hatékonysághoz beruházás szükséges!

- ✓ Terv - pályázat
- ✓ KAP ST forrás
- ✓ Bankszektor - Hitel

Köszönöm a figyelmet!

The background features several large, overlapping green geometric shapes: a large arc on the left, a circle in the lower center, and another circle to the right of the center. These shapes are rendered in a slightly darker shade of green than the background.